

Håkan Nesser. Elva dagar i Berlin.

Albert Bonniers förlag.

Håkan Nesser är en författare som kan ikläda sin berättarröst många olika tonlägen och genrer. Lite av en kameleont får han sina romaner att ljuda med andra författares stämma. Nu avslutar han sin storstadstrilogi med romanen "Elva dagar i Berlin", som enligt bokens omslag är en saga i Tage Danielssons och Astrid Lindgrens efterföljd. Självt känns det mer som att Håkan Nesser sneplat på Jonas Jonasson framgång med "Hundraåringen som klev ut genom fönstret och försvann" när han presenterar Arne Murberg i sin nya berättelse. Arne lider av en hjärnskada efter ett våghalsigt sommarbad, som gett honom vissa kognitiva funktionsnedsättningar. Arne växer upp med sin pappa och farbror i ett begränsat liv. När pappan dör får Arne ett uppdrag att söka upp den mamma han aldrig fått lära känna i Berlin. En vådlig uppgift för den som är lite omständig i sitt tänkande och som aldrig varit utanför sin hemstad. Det är om Arnes elva dagar i Berlin romanen berättar. Samtidigt presenteras professor Anatolis Litvinas med en mer psykopatisk diagnos och flickan Beate som växt upp i en sekteristisk tysk familj. Beate lider av en sällsynt neurologisk ryggmärgssjukdom som gjort henne rullstolsburen. Således är detta en roman där var och en bär på sina funktionsnedsättningar, men där vägarna obönhörligen ska korsas. Trots betydelsen av ett par gula skor får berättelsen aldrig fötter och rörelse. Efter det att alla gestalter presenterats blir den stillastående och orörlig. "Elva dagar i Berlin" är en lyteskomik med empatiska anspråk som inte riktigt infrias.

Slutet ska som sig bör inte avslöjas. Men rörligt blir det med det vardagliga och ockulta om vartannat. Av den stora ansatsen återstår till slut ett antiklimax. Att skildra Arnes enfald leder mer till ett enfaldigt språk som att någon "blivit död", stället för att ha dött. Att likna "Elva dagar i Berlin" för en roman i Tage Danielssons och Astrid Lindgrens efterföljd är kanske den största enfalden eller i varje fall en pinsamhet. För den som varit i Berlin finns en hel del mysiga miljöbeskrivningar. Mer blir det inte.

Jakob Carlander